

Betreft: reactie Cleverbase op de internetconsultatie van het Cyberbeveiligingsbesluit

Geachte lezer,

Hierbij de reactie van Cleverbase op het concept Cyberbeveiligingsbesluit (Cbb) en de ministeriële regeling.

Gebruik van gekwalificeerde vertrouwensdiensten benadrukken in de uitvoering van de zorgplicht

Als gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener (QTSP) onderschrijft Cleverbase het doel om een hoog gemeenschappelijk niveau van cyberbeveiliging te bereiken met de Nederlandse implementatie van de NIS2-richtlijn. Wij beschouwen de toepassing van identificatie en gekwalificeerde vertrouwensdiensten volgens Verordening 910/2014 dan ook als essentieel om de weerbaarheid van de digitale infrastructuur en onze vitale sectoren te bevorderen. Toch worden gekwalificeerde vertrouwensdiensten in de nationale implementatie niet meegenomen, ondanks de expliciete aanbeveling in de NIS2-richtlijn.

De NIS2-richtlijn 2022/2555 benadrukt het belang van QTSPs en hun gekwalificeerde vertrouwensdiensten in artikel 24 lid 1 'Gebruik van Europese cyberbeveiligingscertificeringsregelingen':

“Om aan te tonen dat aan bepaalde eisen van artikel 21 wordt voldaan, kunnen de lidstaten eisen dat essentiële en belangrijke entiteiten bepaalde ICT-producten, ICT-diensten en ICT-processen gebruiken die door de essentiële of belangrijke entiteit zijn ontwikkeld of zijn gekocht bij derden die zijn gecertificeerd in het kader van Europese Cyberbeveiligingscertificeringsregelingen die op grond van artikel 49 van Verordening (EU) 2019/881 zijn vastgesteld. Voorts moedigen de lidstaten essentiële en belangrijke entiteiten aan om gebruik te maken van gekwalificeerde vertrouwensdiensten.”

De NIS2-richtlijn stelt dus dat lidstaten eisen kunnen stellen aan het gebruik door organisaties van ICT-producten/diensten/processen die zijn ontwikkeld door essentiële entiteiten om te voldoen aan hun zorgplicht. Hiermee erkent de richtlijn de relevantie van de diensten van QTSPs voor de cyberbeveiliging van organisaties; QTSPs zijn immers

essentiële entiteiten die zulke ICT-producten leveren (artikel 3 lid 1b NIS2-richtlijn). De relevantie van QTSPs wordt verder onderstreept door de expliciete oproep aan lidstaten om essentiële en belangrijke entiteiten aan te moedigen gebruik te maken van gekwalificeerde vertrouwensdiensten.

Ondanks deze aanmoediging in de NIS2-richtlijn, bevatten de Cyberbeveiligingswet, het Cbb en de ministeriële regeling geen richtlijnen over hoe essentiële en belangrijke entiteiten gekwalificeerde vertrouwensdiensten kunnen inzetten als onderdeel van hun cyberbeveiligingsstrategie. In de praktijk is er veel mogelijk op het gebied van vertrouwensdiensten; meer dan organisaties vaak weten. Hierdoor blijven de kansen die vertrouwensdiensten bieden om onze samenleving op een laagdrempelige manier weerbaarder te maken onvoldoende benut. Des te belangrijker is het dat de overheid vanuit wet- en regelgeving duidelijke kaders biedt aan organisaties over de mogelijkheden die er zijn.

Cleverbasis adviseert daarom het gebruik van gekwalificeerde vertrouwensdiensten op te nemen als onderdeel van de zorgplicht in het Cbb artikel 5 en dit nader uit te werken in aanvullende regelingen. Cleverbasis is uiteraard beschikbaar voor nadere toelichting over hoe QTSPs en gekwalificeerde vertrouwensdiensten kunnen bijdragen aan een weerbare samenleving.

Met vriendelijke groet,

Remco van Wijk
CEO van Cleverbasis